

Təbib

Təsisçi: Azərbaycan
Tibb Universiteti

Qəzet 1933 -cü ildən çıxır.

№ 13 (1610) 10 iyul 2015 - ci il

Qiyməti 40 qəpik

Rəy sorğusunun nəticələri: Azərbaycan Prezidentinin reytingi 90 faizə yaxınlaşır

Azərbaycan əhalisinin ölkə Prezidenti İlham Əliyevə etimadı yüksəkdir. Bunu "Rəy" Monitoring Mərkəzinin iyulun əvvəlində ölkə üzrə keçirdiyi ictimai rəy sorğusunun nəticələri göstərir.

Cavablardan görünür ki, əgər prezident seçkiləri qarşıdan gələn bazar günü keçirilsəydi, səsvermə məntəqələrinə yollanacaq respondentlərin tam əksəriyyəti, yəni 89,7 faizi öz səslerini hazırkı dövlət başçısı İlham Əliyevə verərdi.

"İlham Əliyev sizin kimi insanların maraqlarına cavab verirmi?" sualına respondentlərin 86 faizə yaxını "bəli, cavab verir" (tam və ya qismən), cəmi 3 faizi "xeyr, cavab vermir", bir o qədər isə "əsasən cavab vermir" deyə bildirib. Qalan 8 faiz respondent bu sualı cavablandırmaqda çətinlik çəkib.

Ölkə əhalisinin 73 faizi Azərbaycan Prezidenti postunda İlham Əliyevə alternativ görmür.

Sorğu, həmçinin göstərib ki, prezident seçkiləri qarşıdan gələn bazar günü keçirilsəydi, rəyi soruşulanların əksəriyyəti (61 faiz) birmənalı olaraq səsverməyə qatılardı. Daha 22 faiz "yəqin ki, iştirak edərdim" cavab variantını seçib. Səsverməyə getməyəcəklərini deyən respondentlər isə 9 faiz təşkil edib. Qalan 8 faiz cavab verməkdə çətinlik çəkib.

Hesabat 2015-ci il iyulun 1-3-də keçirilmiş "omnibus" tipli ictimai rəy sorğusunun nəticələri əsasında hazırlanıb. Yaşayış yeri üzrə üz bəz mü sahibə yolu ilə keçirilən sorğuda yaşı 18 və yuxarı olan 1500 nəfər iştirak edib. Nisbi xəta

2,7 faizdir.

Əhalinin sosial stratifikasiyası, yaş və cinsi strukturunu proporsional şəkildə əks etdirən bu sorğu, təsadüfi seçmə metodu əsasında Azərbaycanın 10 sosial-iqtisadi zonası üzrə 36 yaşayış məntəqəsini əhatə edib.

BU SAYIMIZDA

Rektor tələbə-könüllülərlə görüşdü 2

"HEMATOLOGIYA ŞÖBƏSİ RESPUBLİKA ƏHƏMIYYƏTLİ BİR ŞÖBƏYƏ ÇEVİRİLƏCƏK"

3

Azərbaycanda ilk dəfə «Kök hüceyrə transplantasiyası»

E-universitetlə bağlı müzakirə aparıldı 2

UNİVERSİTET ŞƏHƏRCİYİNDƏN REPORTAJ 4

ƏMƏKDAŞLARIN İSTİRAHƏTİ DİQQƏT MƏRKƏZİNDƏDİR 7

ATU-da nadir və mürəkkəb şiş əməliyyatı keçirilib 7

Rektor tələbə-könüllülərlə görüşdü

Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) rektoru, akademik Əhliman Əmiraslanov "Bakı 2015" Birinci Avropa Oyunlarında iştirak edən tələbə - könüllülərlə görüşdü.

Görüşdə ATU-nun rektoru Əhliman Əmiraslanov tələbə-könüllüləri salamlayaraq, ilk Avropa Oyunlarının uğurla və müvəffəqiyyətlə başa çatması münasibətilə onları təbrik etdi. Millət vəkili Ə.Əmiraslanov ilk dəfə Azərbaycanda keçirilən və dünyanın əksər ölkələrində böyük maraqla qarşılanan Birinci Avropa Oyunlarının belə uğurla başa çatmasına sevindiğini bildirdi: "Bu möhtəşəm iş bizim ölkəyə çox qısa müddətə tapşırılsa da, cənab prezidentimiz İlham Əliyevin sərəncamına əsasən, 2013-cü il yanvarın 17-də birinci Avropa Oyunlarının keçirilməsi üzrə Təşkilat

Əhliman Əmiraslanov: "ATU-dan ilk Avropa Oyunlarında iştirak edən tələbə - könüllülərin ümumi sayı 1000 nəfərə yaxın olub"

da idim, sizi yaxından izləyirdim, tələbələrimizin belə fəal iştirakı məni qürurlandırır. Bütün Avropa mediası oyunların yüksək səviyyədə keçirilməsindən yazdı, telereportajlar hazırlandı. Hər yerdə xalqımızın necə mehriban, qonaqpərvər olduğundan danışıldı. Birinci Avropa Oyunlarına Azərbaycanın çox qısa bir

dekabr və yanvar aylarında ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında təlimlər keçiblər. Bu tələbələrin 215 nəfəri Birinci Avropa Oyunlarında həkim yardımçısı kimi iştirak ediblər.

Daha sonra çıxış edən ATU-nun Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Elşad Novruzov Birinci Avropa Oyunlarında iştirak

liyinin məhz Azərbaycana həvalə edilməsi Beynəlxalq və Avropa Olimpiya hərəkəti tərəfindən ölkəmizdə görülən bütün işlərə, idman və bədən tərbiyəsi sahəsində əldə edilən nailiyyətlərə verilən yüksək qiymətin təzahürüdür".

ATU-nun istehsalat təcrübəsi dekanı Şəfa Əliyev isə bildirdi ki,

Komitəsi yaradıldı. Təşkilat Komitəsinə Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban xanım Əliyeva sədrlik edirdi. Təşkilat Komitəsinin qərarı ilə Əməliyyat Komitəsi yaradıldı və bu komitə işinin öhdəsindən layiqincə gəldi. İlk Avropa Oyunlarının açılış və bağlanış mərasimləri möhtəşəm oldu. Mən də Bakı Olimpiya Stadionunun

müddətdə hazırlaşmasına baxmayaraq, qürur duyuram ki, nəticə həddindən artıq yüksək oldu".

Akademik Əhliman Əmiraslanovun sözlərinə görə, ATU-dan Birinci Avropa Oyunlarında iştirak edən tələbələrin ümumi sayı 1000 nəfərə yaxın olub. Onlardan 400 nəfəri Səhiyyə Nazirliyinin müraciətinə əsasən

edən tələbələr haqqında məlumat verdi: "Məlum olduğu kimi, 8 dekabr 2012-ci il tarixində Avropa Olimpiya Komitəsinin Baş Assambleyasında 2015-ci ildə Birinci Avropa Oyunlarının Bakıda keçirilməsi barədə qərar qəbul olunub. Avropa tarixində ilk dəfə təşkil olunan bu oyunlara ev sahib-

universitetdən "Baku 2015" ilk Avropa Oyunlarına qatılan könüllülər yay istehsalat təcrübəsindən azad olunub.

Görüşün sonunda ATU-nun rektoru Ə. Əmiraslanov ilk Avropa Oyunlarında yaxından iştirak etdikləri üçün bir daha tələbə - könüllülərə təşəkkür etdi.

Günəl ASLANOVA

E-universitetlə bağlı müzakirə aparıldı

Bu gün Azərbaycan Tibb Universitetində (ATU) rəhbərlik və inzibati işçilərin iştirakı ilə Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin rəsmisi ilə görüş keçirildi.

Tədbirdə açılış nitqi ilə çıxış edən ATU-nun rektoru, akademik Əhliman Əmiraslanov universitetin mövcud informasiya texnologiyaları sisteminin

siya texnologiyalarının mövcud durumu və qarşıda duran məsələlər-E-universitetə keçid" adlı təqdimatı ilə çıxış etdi. O, ATU-nun klinikalarının informasiya sistemləri ilə tanış olduğunu, digər ali təhsil ocaqlarından fərqli olaraq, Tibb Universitetinin daha geniş şəbəkəyə malik olduğunu bildirdi. Çünki ATU-da təhsil sektoru ilə yanaşı, həm də müayinə-müalicə fəaliyyəti mövcuddur.

Daha sonra tədbir iştirakçıları müzakirə edilən mövzu ilə bağlı fikirlərini səsləndirdilər. Tibb Universitetini əhatə edən IT şəbəkəsinin yenilənməsi haqqında faydalı təkliflər səsləndirildi.

görə, Tibb Universiteti IT sahəsində mövcud sistemin daha effektiv fəaliyyətini təmin etmək üçün yeniliklərə ehtiyac var.

Daha sonra Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin əməkdaşı Həbib Abbasov "ATU-da informa-

fəaliyyəti haqqında məlumat verdi. Ə.Əmiraslanov ATU-nun klinikaları və tədris binalarını əhatə edən elektron şəbəkənin mövcud olduğunu, bu sistemin təkmilləşdirilməsi üçün daim işlər görüldüyünü bildirdi. Rektorun sözlərinə

TEMPUS layihəsi çərçivəsində dil-trening təlimlərinə hazırlıq başlanıb

◆ Azərbaycan Tibb Universitetində (ATU) TEMPUS layihəsi çərçivəsində FLEPP (Foreign Languages Education for Professional Purposes) dil-trening təlimlərinə hazırlıq başlanıb. Belə ki, layihə çərçivəsində ATU-da yeni avadanlıqlarla təchiz olunmuş otaq yaradılıb. Bu otaqda yeni multimediyə sistemi quraşdırılıb, tədrisin müasirləşdirilməsi üçün bütün lazımi avadanlıqlar alınıb.

ATU-nun rektoru, akademik Əhliman Əmiraslanov yeni yaradılan otaqla tanış olub. O, gələcəkdə Tibb Universitetində daha bir belə otağın yaradılmasının nəzərdə tutulduğunu qeyd edib.

ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru Rəhimə Qabulovanın sözlərinə görə, bu layihə artıq iki ildir ki, davam edir: "ATU-da sözügedən layihənin iştirakçısıdır. Layihə çərçivəsində bizim universitetin müəllimləri digər ali təhsil ocaqlarının müəllimləri ilə bərabər xarici ölkədə dil kursları keçirlər. Layihənin məqsədi Azərbaycanda fəaliyyət göstərən ali məktəblərdə xarici dil tədrisinin səviyyəsini yüksəltməkdir".

ATU-nun mətbuat xidməti

Tibbi şurasının yığıncağında

İyulun 8-də ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasının Tibbi Şurasının növbəti yığıncağı keçirildi. Klinikanın direktoru, professor Suxay Musayev yığıncağı açaraq gündəlikdə duran məsələləri diqqətə çatdırdı.

Əvvəlcə klinikanın iyun ayındakı müalicə-diaqnostik fəaliyyətinin yekunları haqqında klinikanın baş həkimi, dosent Ramin Bayramovun məlumatı dinləndi. O, hesabatını əsasən statistik rəqəmlər üzərində quraraq paralellər apardı, bütün şöbələr üzrə son göstəriciləri slaydlar vasitəsilə nümayiş etdirdi. Hesabatda qeyd olundu ki, bu ilin iyun ayı ərzində may ayı ilə müqayisədə klinikaya daxil olan xəstələrin sayında azalma qeydə alınıb. Eyni zamanda klinikaya daxil olan xəstələrin sayı 2014-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə də azalıb.

Baş həkim ambulator qəbulun sənədləşdirilməsi və ambulator diaqnozların əsaslandırılması zamanı yol verilən mövcud nöqsanlara da toxundu. O cümlədən yeni daxil olan xəstələrin xəstəlik tarixlərinin tərtibi, protokola uyğun olmayan və göstərişsiz dərmanların yazılması, təyinat vərəqi ilə xəstəlik tarixləri arasında uyğunsuzluq və diaqnozun 3-5 gün müddətində müəyyən edilməsinə dair qüsururlar da hesabatda öz əksini tapdı.

Bundan sonra klinikanın hematologiya şöbəsinin müdiri Valeh Hüseyinov şöbənin 1 illik fəaliyyəti haqqında yığıncaq iştirakçılarını məlumatlandıraraq yeniliklər, əldə edilən uğurlar, elmi nailiyyətlər və gələcək planlar barədə danışdı. Qeyd etdi ki, ambulator müayinələr və stasionar müalicələr həyata keçirilir. İndiyədək müraciət edən xəstələrə 9 % sümük ili-yi biopsiyası, 5 % sümük ili-yi aspirasiyası, 4 % flebotomiya, 33 % hemotransfuziya, 42 % kimyevi terapiya və 7 % serum köçürülməsi xidməti göstərilib.

Şöbənin 1 illik fəaliyyəti dövründə ambulator xəstələrin sayı 845 nəfər olub. Stasionar xəstə sayı 511 nəfərə çatıb ki, bunlardan da 259 nəfəri gündüz

stasionarında müalicə alan, 252 nəfəri isə yatan xəstələrdir.

Ən müasir səviyyədə aparılan müayinələr barədə məlumat verən Valeh Hüseyinov bildirdi ki, qan bankı və aferez, sümük ili-yi transplantasiyası bölmələrinin yaradılması, şöbənin xüsusi hepafiltirlə təchizatı və kök hüceyrə toplanması və dondurulması (klinik kök hüceyrə toplanması üçün Trima aferez cihazı və dondurulması üçün ABŞ istehsalı azot tankı ilə təchiz olunub) əsas

lı xəstələrə yanaşma, mərkəzi venoz kateter baxımı, aseptik və antiseptik və s.) hazırlanmasından, həkimlərin həftəlik konsiliumundan da bəhs etdi. Türkiyə Cümhuriyyəti Bilim Universiteti ilə Florence Nightingale xəstəxanasının Hematologiya və Sümük İli-yi Transplantasiyası şöbəsinin müdiri professor Mutlu Arat ilə ayda bir dəfə canlı körpü vasitəsilə konsilium aparıldığını söylədi.

O, şöbədə qan bankı xidmətinin daha da yaxşılaşdırılması və qan

verdi.

Klinikanın direktoru, professor S.Musayev tibbi şurasının yığıncağını yekunlaşdıraraq aylıq hesabatla bağlı fikirlərini bölüşdü. Bildirdi ki, iyun ayında respublikada keçirilən böyük idman tədbiri ilə əlaqədar kənd əhalisinin Bakıya gəlməsi çətinləşmişdi. Biz gözləyirdik ki, tədbirlər başa çatandan sonra xəstələrin sayı artacaq və həqiqətən də belə oldu.

S.Musayev qeyd etdi ki, xəstəxanaya daxil olan xəstə haqqında məlumat internet

demək Əhliman Əmiraslanovun diqqət mərkəzində olduğunu və məhz onun dəstəyi və köməyi ilə bu qədər müasir tibbi cihaz və avadanlıqların alınmasının mümkün olduğunu xüsusi qeyd etdi. Bu məqsədlə xeyli müasir cihaz alınıb. Kök hüceyrələrin saxlanması, onların dondurulması üçün cihazlar Amerika Birləşmiş Ştatlarından gətirilmişdir. İndi hematologiya şöbəsinin tələb olunan standartlara uyğun şəkildə yenidən qurulması, hepafiltr sisteminin

"HEMATOLOGİYA ŞÖBƏSİ RESPUBLİKA ƏHƏMİYYƏTLİ BİR ŞÖBƏYƏ ÇEVİRİLƏCƏK"

hədəflərimizdir. Eyni zamanda tibbi heyətin təkmilləşdirilməsi, MM xəstələrində kök hüceyrə toplanmasına təsir edən faktorlar mövzusunda Ankara Universiteti ilə birgə elmi iş və Allojenik sümük ili-yi transplantasiyasında vacib şərtlərdən olan HLA uyğun donorun axtarışı sahəsində elmi iş də başlıca hədəflərimizə daxildir.

Dr. Valeh Hüseyinov onu da vurğuladı ki, Hematologiya və Sümük ili-yi transplantasiyası şöbəsinin normal fəaliyyət göstərməsi üçün müasir tələblərə cavab verən laboratoriya, reanimasiya və digər bölmələrin olması çox vacibdir və bu baxımdan çoxprofilli klinikamızda hər cür şərait yaradılıb.

Şöbədə maarifləndirmə işinin də diqqətdə saxlandığını deyən doktor V.Hüseyinov orta tibbi personal üçün həftədə bir dəfə seminar (neytropeniya-

bankı məhsullarının hazırlanması istiqamətində ilk addımların atıldığını bildirərək gələcəkdə görülən işlərin yüksələn xətlə inkişaf edəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Klinikanın təsərrüfat hissəsinin fəaliyyəti barədə toplantı iştirakçılarına məlumatlandıran direktor müavini Malik Məmmədov mərtəbələrə suaparan boruların yenisi ilə əvəz edildiyini, I mərtəbədə qəbul otağının genişləndirildiyini, təcili yardım mərkəzinin yaradıldığını və mühazirə zallarının təmir olunduğunu bildirdi. Həmçinin camaşırxana binasının tikildiyini və avadanlıqlarla təchiz edildiyini söyləyərək qazanxanada sıradan çıxmış detalların, nasosxanada nasoslara, təzyiqliq tənzimləyicilərinin qismən dəyişdirilməsindən, su hovuzunun içərisində və ətrafında görülən təmir işləri haqqında da məlumat

üzərindən dərhal nazirliyə ötürülür. Bəzən xəstələrə vaxtında diaqnoz qoyulmaması, respublikada təsdiq olunmayan dərmanların yazılması, təyinat vərəqəsində olan dərmanlarla xəstəlik tarixində olan dərmanların uyğunsuzluğu kimi hallara yol verilməsi təəssüf doğurur.

Hematologiyanın universitetimizdə yeni bir sahə olduğunu

quraşdırılması istiqamətində hazırlıq işləri gedir. Bütün işlər Türkiyənin və Azərbaycanın bu sahədə ixtisaslaşmış şirkətləri tərəfindən həyata keçiriləcək, şöbədə bu xəstələr üçün xüsusi steril şərait yaradılacaq. Çünki hematoloji xəstələr patogen mikroorqanizmlərdən tam təcrid edilməlidir. Yeni müalicədən öncə belə xəstələrin immuniteti sifirlənir. Bu mərhələdə hər han-

və Dr. Valeh Hüseyinovun maraqlı hesabatla çıxış etdiyini də vurğulayan S.Musayev əsas diqqətin bu sahənin tam formalaşmasına yönəldiyini söylədi: "İnanırıq ki, bu şöbə təkə universitetimizdə deyil, respublikada fərqli fəaliyyəti ilə seçilən bir şöbəyə çevriləcək. Hematologiya şöbəsinin yaradılmasının, təkmilləşdirilməsinin, yeni müalicə üsullarının tətbiqinin daim universitetin rektoru, aka-

sı infeksiya dəhşətli nəticələrə gətirib çıxara bilər".

S.Musayev bu istiqamətdə görülən bütün işlərin təsdiq olunmuş plana müvafiq olaraq, sentyabr ayında başa çatacağına əminliyini vurğuladı və çıxışının sonunda məzuniyyətə çıxan tibbi personala mənalı istirahət arzulu.

Arif MƏMMƏDLİ

Azərbaycanda ilk dəfə «Kök hüceyrə transplantasiyası»

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında Azərbaycanda ilk dəfə olaraq qaraciyər xəstəsinə "Kök hüceyrə transplantasiyası" əməliyyatı həyata keçirildi.

Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Cərrahiyyə Klinikasının I Cərrahi Xəstəliklər kafedrasının müdiri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvi, professor Nuru Bayramovun rəhbərliyi altında böyük bir ekiblə ilk dəfə olaraq qaraciyər xəstəsinə "Kök hüceyrə transplantasiyası" əməliyyatı həyata keçirildi. Xəstənin sümük ili-yindən əldə edilən mezenximal kök hüceyrələrini intraarterial yolla qaraciyərə trans etdilər.

Ekibdə Transplantologiya

şöbəsinin müdiri t.ü.f.d. Dr. Ruslan Məmmədov, Şüa-diaqnostika şöbəsinin müdiri Dr. Rasim Bayramov, İnvaziv kardiologiya şöbəsinin müdiri, t.ü.f.d. Dr.Qalib İmanov, Hematoloq Dr. Naide Ağayeva, Molekulyar

bioloq və genetik Dr. Fərid İsmayillov, Həkim-Anesteziolog Dr. Məmməd Şirinov, Rezident Mehriban Hüseynova iştirak edirdi.

Başda Prof. Nuru Bayramov olmaqla bütün ekibə dərin təşəkkürümüzü bildirir, işlərində

davamlı uğurlar və Azərbaycan səhiyyəsində ilklərə imza atmanın davamını diləyirik.

ATU-nun mətbuat xidməti

Heç kimə sirr deyil ki, Azərbaycan Tibb Universitetinin ölkənin digər ali təhsil ocaqları arasında həmişə müstəsna yeri olub. Hər il bu ali təhsil müəssisəsinin bütün sahələrində yeniliklərin şahidi olmuşuq. Qısa zaman kəsiyində müasir avadanlıqlarla təchiz olunan yeni klinikaların istifadəyə verilməsi, tələbə şəhərciyində aparılan abadlıq işləri, tədrisin keyfiyyət və kəmiyyətində edilən yeniliklər gələcək kadrların hazırlanması istiqamətində atılan addımlardan xəbər verir.

dili kafedrasında təşkil olunan kompyuter zalının 17 ədəd kompyuterlə təchiz edildiyini qeyd etdi. Bütün kafedraların reaktiv və avadanlıqlarla təmin edildiyini, ümumi yataqxanaların daim nəzarətdə olduğunu, zərurət yarandığı zaman təmir işlərinin aparıldığını bildirdi. Hazırda 2 saylı tədris binasının 3 otağında təmir işlərinin getdiyini də diqqətimizə çatdırdı: "Hazırda olduğunuz bu 5 saylı yataqxanada əsaslı təmir işləri aparılır. Hər şey dəyişdirilərək

İlqar Mayılov, Elçin və başqalarının adlarını çəkdi.

Aydın müəllim həmçinin yeni tədris ilinədək görülməli işlərdən də danışdı. Bildirdi ki, 5 saylı tədris korpusunun bütün sanitariya qovşağı əsaslı təmir olunacaq, istilik sistemi və su təchizatındakı mövcud problemlər aradan qaldırılacaq. Buna görə 1500 metr borunun dəyişdiriləcəyini, 700-ə yaxın yeni radiatorun quraşdırılacağını bildirdi: "Bu mövsim kitabxananın, 2 saylı yataq-

UNİVERSİTET ŞƏHƏRCİYİNDƏN REPORTAJ

Prorektor aparılan əsaslı təmir işləri ilə bağlı "Təbib" qəzetinə ətraflı məlumat verdi

yenisi ilə əvəz olunur. Qapı-pəncərələr, lift yenilənibdir. Həm bu yataqxana, həm də

xananın, idman kompleksinin hissə-hissə əsaslı təmiri də nəzərdə tutulub. Yataqxana-

rılan tikinti və abadlıq işləri hörmətli rektorumuzun daim diqqətindədir. Onun əsas

Yay mövsümü başlayıb... Universitet şəhərciyində abadlıq və tələbə yataqxanalarında tikinti-təmir işlərinin

di. Onunla söhbətimiz zamanı son 6 ayda görülən işlərə qısa bir ekskursiya etdi. Bildirdi ki, patoloji-morfoloji laboratoriyası

Onkoloji Klinikanın klinik və biokimyəvi laboratoriyası LED sistemi ilə işıqlandırılacaq. Tələbələrin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün yataqxana kameralaşdırılıb. Onlar üçün buraxılış sistemi tətbiq olunacaq. Burada yaşayan tələbələr onlara verilmiş kart vasitəsi ilə binaya daxil olaçaqlar. Bu sistem vasitəsi ilə yataqxanaya kənar şəxslərin daxil olmasının qarşısı alınacaqdır".

ların əksəriyyətində elektrik və qaz sobaları dəyişdiriləcək. İngilis dili kafedrasında əlavə kompyuter zalının hazırlanması və sentaybr ayınadək təhvil verilməsi də nəzərdə tutulub. Qazanxanada da əsaslı

aparılmaya start verilib. Bu ilin başlanğıcından indiyədək xeyli cari və əsaslı təmir

ya yenidən təmir olunaraq istifadəyə verilib və laboratoriyaların həyətəyənə sahəsi abad-

Prorektor istər abadlıq, istərsə

işləri görülüb. Görülən işlərə əlaqədar ətraflı məlumat əldə etmək üçün universitetin inzibati-təsərrüfat işləri üzrə prorektor Aydın Vəliyevlə 5 saylı yataqxanada görüşdük. Yataqxanada əsaslı təmir işləri aparıldığından Aydın müəllim təmirin gedişi ilə maraqlanı, işçilərə lazımı göstərişini verir-

ləşdirilibdir. Bundan əlavə "20 Yanvar" şəhidlərinin xatirəsinə ucaldılmış abidənin yeri dəyişdirilərək təmir olunubdur. Müsahibimiz Onkologiya Klinikasının klinik və biokimyəvi laboratoriyasının əsaslı təmir olduğunu və inzibati binanın kosmetik rəngləndiyini də diqqətimizə çatdırdı. İngilis

də aparılan təmir işlərində kənardan işçi qüvvəsinin cəlb edilmədiyini, işlərin universitetin təmir-tikinti şöbəsinin işçiləri tərəfindən həyata keçirildiyini də qeyd etdi. Fəalliq göstərən və fərqlənənlərdən Hüseyn Hacıyev, Anar ismayilov, Arif Cəfərov, Hafiz Xəlilov,

təmir işlərinə ehtiyac var. Qış mövsümünədək bu problemi-mizi də aradan qaldıracağıq".

Prorektor universitetin rektoru, akademik Əhliman Əmiraslanovun universitet həyatına göstərdiyi diqqət və qayğıdan da söz açdı: "Universitet şəhərciyində apa-

istəyi odur ki, görülməli işlərin fəvqündə tələbələr savadlı mütəxəssis kimi yetişsin, xalqa, cəmiyyətə yararlı vətəndaş olsunlar."

Qabil ABDULLAYEV
Fotolar Cənnətali Çingizindir

Yay aylarında daha çox insan qida zəhərlənməsi diaqnozu ilə həkimlərə müraciət edir. Səbəbi isə bir sıra faktorlardan asılıdır. Qida zəhərlənmələrinin əsas əlamətləri, ondan qorunmaq yolları və digər suallarımızı ATU-nun II daxili xəstəliklər kafedrasının dosenti, baş toksikoloq İsmayıl Əfəndiyev cavablandırır.

- Yay mövsümündə niyə qida zəhərlənmələrinin sayı artır?

- Birinci növbədə iqlim şəraitinə görə. Biz bilirik ki, hava hərəti çox olduqda müəyyən patogen mikrobların da inkişafının çoxalma sürəti artır. Buna görə də yay aylarında qida zəhərlənmələrinin sayı artır. Eyni zamanda bilirik ki, yayda bəzi mövsüm xarakterli yeməklər, məsələn: meyvə, tərəvəz və bunların da insan tərəfindən mənimsənməsi çox olur. Bu da müəyyən səbəblərə görə zəhərlənmələrin sayını artırır.

- Əsasən zəhərlənmə halları nədən olur?

- Əsas zəhərlənmə səbəbləri qida məhsullarının düzgün saxlanılmamasıdır. Soyuq zəncirin pozulması, istehsal tarixi ötmüş malların qəbulu, dondurma, müəyyən et məhsulları, məsələn, döner kimi qidaların yay zamanı saxlanılma müddəti çox az olur və 2-3 saat düzgün şəraitdə saxlanılmaması qida zəhərlənməsinə yol açır. Eyni zamanda, belə "qarpız" zəhərlənməsi yay aylarında çox aktualıq kəsb edir. İnsanlar qarpızdan zəhərləndiklərini

Qida zəhərlənmələri zamanı nə etməli?

düşünür. Əksinə, bu halların 99%-i qarpızdan və ya qarpızın tərkibindəki nitratlardan, başqa kimyevi maddələrdən zəhərlənmə deyil. Sadə bir qida zəhərlənməsidir. Biz bilirik ki, qarpız ağacda yox, torpaqda bitir və satışa verildə açıq yerlərdə saxlanılır, çox zaman evdə də onu yumadan birbaşa kəsirlər. Bu zaman onun tərkibində olan şirin möhdeviyyətə mikroblar

ma, qusma, hərət və s.). İnsanlar belə hallarda qarpızdan zəhərləndiyini düşünür. Lakin bu qida toksikoinfeksiyasıdır.

- Zəhərlənmə əlamətləri necədir?

- İlk növbədə bilmək lazımdır ki, qida zəhərlənməsi üçün bəzi hallarda inkubasiya dövrü bir neçə saat olur. Yeni səhər bir süd məhsulu yeməklə siz

nəzərdə tutulur.

- Zəhərlənmə müşahidə olunarkən ilkin yardım kimi nə etmək lazımdır?

- Birinci növbədə çalışmaq lazımdır ki, mədə-bağırsağ yuyulması (çoxlu miqdarda sodalı və ya marqanslı su içmək), bağırsağı təmizləyici imalə etmək, əgər bu mümkün olmazsa, 10 kq bədən çəkisinə 1 tablet olmaqla kömür dərman vasitəsinə əzib, onu 1 stəkan suya qatıb içmək. Məsələn, sizin çəkiniz 70 kiloqramdırsa, 7 dərmanı əzib suda içmək vacibdir. Bunu içməklə toksinlərin qana keçməsinin, zəhərlənmənin inkişafının qarşısı alınır. Lakin əgər artıq zəhərlənmə inkişaf etmişsə, onu ev şəraitində müalicə etmək məsləhət deyil. Çünki çox pis ağrılaşmalar baş verə bilər. Təzyiq düşməsi, infeksiya toksiki şok keçirə bilər xəstə, başqa insanlara xəstəlik yoluxa bilər və s.

- Qida zəhərlənmələri neçə növ olur? Ən ağır hansıdır?

- Ən ağır növ kimi, ən çox ölüm halları rast gəlinən Botulizm he-

sab olunur. Botulizm bilirsiniz ki, düzgün şəraitdə hazırlanmamış konservlərdən olur. Və anaerob şəraitdə, yeni oksigen olmayan şəraitdə həmin botulotoksin əmələ gəlir və insanda botulizm adlı xəstəlik baş verir. Başqa ağır qida zəhərlənmələrindən taun xəstəliyini dəyə bilərik ki, buna çox nadir hallarda rast gəlirik. Qalan qida zəhərlənmələri adətən stafilokok və s. kimi mikroba törədicili xəstəliklərdir. Bunlar da yüngül, ağır və orta keçə bilər.

- Bəs bağırsağ infeksiyaları zəhərlənmədə hansı rol oynayır?

- Bağırsağ infeksiyaları qida toksik infeksiyalarının sadəcə olaraq adıdır. Bu xəstəliklər hamısı eynidir. Bəziləri qida zəhərlənməsi deyir, bəziləri bağırsağ infeksiyaları, bəziləri isə qida toksik infeksiyaları deyir. Bütün bu adlar eyni xəstəliyin sinonimləridir.

Güncürmədən necə qorunmalı?

Son günlər havaların həddindən artıq isti keçməsi ilə əlaqədar ölkədə güncürmə hallarının sayı artıb.

Güncürmə hansı halda baş verir və bundan qorunmaq üçün nə etmək lazımdır?

Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Tədris Terapevtik Klinikasının nevrologiya şöbəsinin müdiri Dilərə Xəlilovanın sözlərinə görə, güncürmə uzun müddət və birbaşa günəş şüalarının başın açıq sahələrinə təsiri nəticəsində yaranan vəziyyətdir: "Güncürmə əsasən yay

laqlarda küy, ağır hallarda qıcolma və huşun pozulmalarının olduğunu bildirdi.

Qeyd edək ki, güncürmanın 3 növü var: yüngül, orta və ağır dərəcəli

Həkim Dilərə Xəlilova:

«Güncürmanın risk qrupu əsasən 5 yaşdan kiçik uşaqlar və 65 yaşdan böyük insanlardır»

mövsümündə uzun müddət günəş altında başa açıq vəziyyətdə qaldıqda baş verir. Günəş şüalarının təsiri nəticəsində baş beyində qan axını artır və nəticədə qan dövranı pozulur. Güncürməyə bütün insanlar məruz qala bilər, lakin risk qrupu əsasən 5 yaşdan kiçik uşaqlar və 65 yaşdan böyük insanlar, şəkərli diabet, arterial hipertenziya kimi xroniki xəstəliyi olan şəxslər və açıq havada günəş altında işləyən şəxslər məruz qalırlar".

Dilərə Xəlilova həmçinin güncürmanın əsas əlamətləri kimi kəskin baş ağrısı, başgicəllənmə, halsızlıq, ümumi zəiflik, ürəkbulanma, qusma, bədən temperaturunun 40 dərəcədən çox yüksəlməsi, dərinin qızarması və quruması, nəbz tezleşməsi, ürək ritminin pozulması, tezleşmiş və səthi tənəffüs, qu-

güncürmə. Həkim D. Xəlilovanın sözlərinə görə, güncürmə zamanı ilkin yardım zərərçəkəni kölgəyə və sərin yerə aparmaq, başı yuxarı olmaqla uzatmaq, onu dar paltarlardan azad etmək, sərin su vermək, alın, qoltuqaltı və digər iri damarlar keçən nahiyələri soyuq su ilə silmək və ya kompres qoymaq lazımdır. Qıcolma, huşun pozulması kimi ağır hallarda isə tibbi müdaxilə tələb olunur: "Güncürmanın profilaktikası üçün isti havalarda tövsiyə olunur ki, əsasən saat 11:00-dan 18:00-a qədər mümkün qədər açıq günəş altında olmamaq lazımdır.

Həmçinin açıq rəngli, təbii materiallardan hazırlanmış geyimlərdən, başörtükləri və papaqlardan istifadə etmək, ən vacibi də bol maye qəbul etmək məsləhətdir".

Redaksiyaya məktub

ƏMƏK VETERANLARI XƏSTƏXANASINDA TƏMƏNNASIZ XİDMƏT

May ayının ortaları idi. Bahar məsləhinin ən gözəl çağı. Ürəyim mənə bir balaca narahat ələməyə başlamışdı. Hansı xəstəxanada müalicə alacağımı düşündüm. Birdən Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən verilən veteran kitabçası yadıma düşdü. Mərdəkanda yerləşən Əmək veteranları üçün xəstəxana. Mənə verilən "Əmək veteranı" kitabçası ilə həmən xəstəxanada müalicə almağa hüququm çatırdı.

Beləcə qərara gəldim ki, orada müalicəmi götürüm. Sözü düz, hazırlığı görməyə də, oranın şəraitindən, müalicəsindən nagnam idim. Bu xəstəxana haqqında bir neçə insanlardan xoş sözlər eşitsəm də, özüm bunların şahidi olmamışdım. Oğlumla səhər erkən Mərdəkana yola düşdük. Həyəcanlı olsam da bunu biruzə vermək istəmədim. Biz Mərdəkana çatanda artıq saat 8 tamam idi. Xəstəxananın heyəti yaşlı insanlarla qaynaşırdı. Burada çox yaşlı insanlarla rastlaşdım. İlk görüş sıxıntılı oldu. Təzyiqimin qalxdığını hiss elədim. Özümə yer tapmırdım. Elə hey gəzinirdim. Hətta gəlməyimə peşiman olmuşdum. Burada müalicə olunan xəstələrin əksəriyyətinin 75-90 yaş olardı. Hər özünə məxsus halda bağda dolanırdı. Biri tez-tez gəzinir, biri öz-özünə söylenir, bəzələrinin isə gözləri yol çəkirdi.

Bir azdan baş həkim Xuraman xanım Zamanova məni qəbuluna çağırdı. Çox böyük nəzakətlə qarşılayıb, məni həssaslıqla dinlədi və yeni korpusun 3-cü mərtəbəsinə, həkim Səfər Şabanovun yanına göndərdi.

Mənim xəstəxana və həkimlərlə ilk tanışlığım belə başladı. Səfər həkimin qəbulundan elə böyük təəssuratla çıxdım ki, halımın yaxşı mənada nə qədər dəyişdiyini hiss etdim. Bu ziyalı insanın xəstəyə xüsusi münasibəti məni rıqqətə gətirdi. Belə həkimlərin var-

lığı xəstələr üçün böyük tapıntıdır. Bəli, məni palataya yerləşdirdilər. Otaqda ürək açan səliqə-sahman var idi. Bu gündən rastlaşdığım hər bir tibb bacısı öz işgüzarlığı, məsuliyyəti, təkmini ilə məni valeh edirdi. Təbiət etibarlı ilə tələbkar, haqsızlığı qəbul etməyən insanlardanam. Burada həkimlərdən tutmuş tibb bacılarına qədər, hamı bir nəfər kimi xəstələrin halını nəzərə alır, onlara lazımı tibbi yardım köməyini əsirgəmədilər. Elə bir tibb bacısı yoxuydu ki, onun haqqında mənfə rəy söyləyəsən. Xüsusilə tibb bacısı Sürəyya xanıma qeyd etmək istəyirəm. Hələ xadimələrin səliqə-sahmanı, nəzakətli davranışları. Bir sözlə, hər yan öz təmizliyi ilə diqqəti cəlb edirdi. Bu 18 gündə olunan xidmət məni qürurlandırdı. Əsas məsələ onların təmənnəsiz xidməti idi. Axı burada yatan hər bir insan cavanlığı, ömrünün çox hissəsini sevdiyi peşəsinə həsr edib. Zəhmətə qatlaşıb, öz peşələrində şərəflə çalışıblar. Hər bir insan öz sahəsində ucalıqlar fəth edib, yaşayıb, yaradıblar. Onların bu cür həssaslıqla müalicə olunmağa tam haqları var. Dövlətimiz tərəfindən yaradılan bu xəstəxana hər birimizdə gözəl hissələr oyadır. Bir daha şahidi olursan ki, Əmək Veteranlarına Dövlət tərəfindən böyük qayğı var.

Hörmətli redaksiya, qəzetiniz vasitəsilə Xuraman xanıma, Səfər həkimə, göz həkimi Xeyransa xanıma, diş həkimi Babaş həkimə, baş tibb bacısı Dilşad xanıma və Sürəyya xanıma təşəkkürümü bildirirəm. Sonda çox arzu edərdim ki, iş fəaliyyətlərini uğurla başa vuran əmək veteranlarına layiq olan yeni üslubda bina tikilsin. Bizim əmək veteranları ordusu bu şərəfə layiqdir.

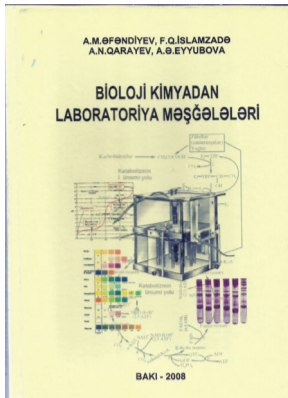
Fəridə Hacıyeva

Kafedranın kitab rəfi

Bioleji kimya elmi istər nəzəri, istərsə də təcrübi axtarışlarını mütəmadi şəkildə davam etdirməkdədir. Bununla əlaqədar olaraq mühüm diaqnostik əhəmiyyət daşıyan yeni laborator- tədqiqat üsulları işlənib hazırlanmışdır. Bu analiz üsulları hazırkı tədris proqramında özünə yer tapmışdır. Qəzetimizin bu sayında təqdim edilən dərslik və dərs vəsaitləri də məhz bu məqsədlərə xidmət edir.

A.M.Əfəndiyev, F.Q.İslamzadə, A.N.Qarayev, A.Ə.Eyyubova: "Bioloji kimyadan laboratoriya məşğələləri" Elmi redaktor: dosent G.Əzizova; Rəyçilər: professor, b.e.d. A.Quliyev, professor, t.e.n.dosent F.İslamzadə; (Dərs vəsaiti) Bakı - "Təbib", 2008.- 374 səh.

Təqdim olunan dərs vəsaitinə statik, dinamik və funksional biokimyənin nəzəri əsasları, laboratoriya işləri və klinik laboratoriyada diaqnostik məqsədlərlə aparılan bir çox müasir biokimyəvi tədqiqat üsulları daxil edilmişdir. dərs vəsaitində həm də biokimyəvi analiz üsullarının ümumi prinsipləri, diaqnostik əhəmiyyəti və analizlər zamanı istifadə olunan bezi mühüm reaktivlərin hazırlanma qaydaları öz əksini tapmış, biokimyəvi tədqiqatların riyazi- statistik üsulla işlənməsi, həmçinin bezi biokimyəvi və hematoloji göstəricilərin normativləri verilmişdir.

Dərs vəsaitindən Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbələrindən əlavə digər universitetlərdə təhsil alan tələbələr, elmi işçilər, klinik diaqnostika laboratoriyalarının əməkdaşları və bu sahə ilə maraqlanan digər mütəxəssislər də istifadə edə bilərlər.

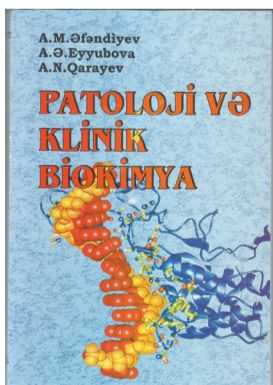
F.İ.İslamzadə, A.M.Əfəndiyev, F.Q.İslamzadə: "İnsan biokimyəsinin əsasları" (Üç cildə): (I-ci cild, (üçüncü nəşr) 2009, 324 səh; II-ci cild 2008, 360 səh; III- cü cild, (ikinci nəşr) 2008, 324 səh) Hər üç cildin redaktoru: dosent F.İslamzadə; Rəyçilər: AMEA- nın müxbir üzvü, professor F.Cəfərov, professor S.Cavadov, professor M.Qəniyev; (Ali məktəblər üçün dərsliklər və dərs vəsaitləri seriyasından) - "Müəllim" nəşriyyatı.

Hər üç kitab Azərbaycan Tibb Universitetinin tədris proqramı əsasında yazılmışdır. Kitablarında "Bioloji kimya" elminin inkişaf tarixi və statik bioloji kimya (orqanizmin kimyəvi tərkibi, zülalların, karbohidratların, lipidlərin kimyası) haqqında məlumat verilir, tədris proqramına uyğun olaraq, əsasən insan toxumalarının tərkibində rast gəlinən bioüzvi maddələrin kimyəvi xassələri və bioloji əhəmiyyəti şərh edilir. Bundan əlavə kitab "Hüceyrə strukturu və funksiyaları", "Bioloji membranların strukturu və funksiyaları" bəhsləri daxil edilmiş və burada maddələr mübadiləsinin ümumi qanunauyğunluqları, rəsonans qidalanmanın biokimyəvi əsasları və bioenergetikanın əsas mərhələləri haqqında məlumat verilmiş, katabolizm prosesinin ümumi yolları şərh edilmişdir. Kitabın III nəşrində əvvəlki nəşrlərdə nəzərə çarpan texniki qüsurlar aradan qaldırılmış və mətn yenidən redaktə edilmişdir. Bundan əlavə oxucuların dərslikdən istifadə etməsinə kömək məqsədilə kitab terminlərin əlifba göstəricisi daxil edilmişdir.

Kitablarda mübadilə pozuntularına geniş yayılmış növlərinin əmələgəlmə mexanizmi haqqında məlumatlar toplanmışdır. Eyni zamanda bioloji aktiv maddələrin orqanizmdə baş verən fizioloji proseslərə təsiri və onların mübadiləsinin pozulması zamanı törənən patoloji proseslər haqqında məlumatlar verilmişdir.

Hər üç cildəndən tibb universitetinin tələbələrindən əlavə digər ali məktəblərin tələbələri və bu sahədə çalışan elmi işçilər də yararlana bilərlər.

A.M.Əfəndiyev, A.Ə.Eyyubova, A.N.Qarayev: "Patoloji və klinik biokimya" Elmi redaktorlar: professor F.İslamzadə, dosent G.Əzizova, b.e.n.M.Əmirova; Rəyçilər: professor G.Bakırzadə, t.e.d.S.Alimetov, t.e.n.dosent F.İslamzadə; (Dərslik) Bakı - "Müəllim" nəşriyyatı, 2007.- 383 səh.

Kitabda müxtəlif patoloji proseslər zamanı baş verən biokimyəvi dəyişikliklər, eləcə də bu dəyişikliklərin xəstəliklərin əsas klinik əlamətlərinin inkişafındakı rolu, öz əksini tapmışdır. Biokimyəvi dəyişikliklərə molekulyar, hüceyrə, hüceyrə, toxuma, orqan və bütövlükdə orqanizm səviyyəsində yanaşılmışdır.

İki hissədən ibarət olan kitabın birinci hissəsində hüceyrənin kimyəvi xüsusiyyətləri, onun ayrı- ayrı morfoloji komponentlərinin hüceyrə metabolizmindəki roluna da toxunulmuşdur. Kitabın bu hissəsində həmçinin, orqan və toxumalar səviyyəsində baş verən biokimyəvi dəyişikliklərə münasibət bildirilmiş və bu dəyişikliklərlə spesifik funksiyaların

pozulmaları arasındakı əlaqələr araşdırılmışdır.

Dərsliyin ikinci hissəsində əsas diqqət ayrı- ayrı patoloji proseslərin (iltihab, ateroskleroz, alkoholizm və s) biokimyəvi xüsusiyyətlərinə yönəldilmişdir. Müxtəlif patoloji proseslərin inkişafında ekzogen və endogen amillərin rolunun ətraflı izahına yer verilmişdir.

Kitab ali tibb ocaqlarının yuxarı kurs tələbələri həmçinin, həkim- klinik və həkim- biokimyəçilər üçün nəzərdə tutulmuşdur.

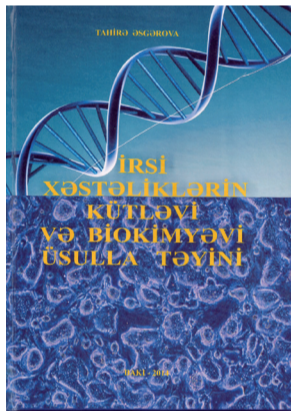
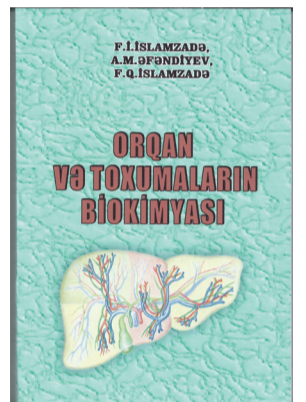
A.M.Əfəndiyev, A.Ə.Eyyubova, A.N.Qarayev: "Qanın klinik biokimyəsi" Elmi redaktor: dosent G.Əzizova; Rəyçilər: professor A.Hacıyev, t.e.d.S.Alimetov, t.e.n.dosent F.İslamzadə; (Dərs vəsaiti) Bakı - "Təbib", 2010.- 100 səh.

Klinik biokimya bioloji kimyanın bir bölməsi olub, insan orqanizmində patoloji vəziyyətlərdə biokimyəvi proseslərin dəyişikliklərini öyrənməklə yanaşı, xəstəliklərin proqnoz və diaqnozunu dəqiqləşdirmək məqsədilə bu dəyişiklikləri təyin etməyə imkan verən üsulları öyrənən bir elmdir. Məhdud həcmdə yazıldığını nəzərə alaraq, bu kitab qanın klinik biokimyəsinin bezi aspektlərinə həsr olunmuşdur. Burada qanın biokimyəvi göstəricilərini, bir sıra xəstəliklərin proqnozlaşdırma və diaqnostik dəyərləri qiymətləndirilməsini əhatə edən elmi axtarışlara toxunulmuşdur. Kitabda əsas dörd fəslədən- "Qanın kimyəvi tərkibi", "Qanın təsnəffüs funksiyası", "Turşu qələvi müvazinəti", və "Qanın laxtalanma sistemi" mövzularından bəhs edilir. Bu fəsilərdə patoloji proseslərdə biokimyəvi, eləcə də əsas klinik təzahürlərin inkişafında göstərilən dəyişikliklərin rolu mümkün qədər işıqlandırılmışdır.

Kitab təkcə tələbələr deyil, həkim- kliniklər, həkim- biokimyəçilər və eləcə də həkimlər üçün də maraqlıdır.

F.İ.İslamzadə, A.M.Əfəndiyev, F.Q.İslamzadə: "Orqan və toxumaların biokimyəsi" Redaktor: dosent G.Əzizova; Rəyçilər: AMEA- nın müxbir üzvü, professor F.Cəfərov, professor M.Qəniyev; (Ali məktəblər üçün dərsliklər və dərs vəsaitləri seriyasından) - "Müəllim" nəşriyyatı, 2015.- 156 səh.

Kitab Azərbaycan Tibb Universitetinin və digər ali məktəblərin tibb fakültəsinin tələbələri üçün nəzərdə tutulmuş "İnsan biokimyəsinin əsasları" (IV cild, 2- ci nəşri) dərsliyinin davamıdır. Buraya tibbi biokimyənin tədris proqramına daxil olan və yuxarıda adı çəkilən dərslikdə öz əksini tapmayan bir sıra məsələlər daxil edilmişdir. Kitabda müxtəlif orqan və toxumaların, o cümlədən qanın, qaraciyərin, böyrəklərin, sinir və əzələ sistemlərinin biokimyəvi tərkibi və funksional biokimyəsi haqqında tədris proqramının tələbatına müvafiq şəkildə izah edilir. Kitabdan tibb təhsili alan tələbələrəndən əlavə, ali məktəblərin biologiya fakültələrinin tələbələri, elmi işçilər, həkimlər və bu sahə ilə maraqlanan geniş oxucu kütləsi istifadə edə bilər.

T.Ə.Əsgərova: "İrsi xəstəliklərin kütləvi və biokimyəvi üsulla təyini" Elmi redaktor: b.ü.f.d.R.Əbilova; Rəyçilər: b.ü.f.d.Q.Quliyev, k.ü.f.d.G.Əzizova, b.ü.f.d.G.Vahabova, professor, b.e.d.A.Quliyev, professor, t.e.d.G.Başırzadə; (Dərslik) Bakı - "Mars Print" NPE, 2014.- 134 səh.

Kitab Azərbaycan Tibb Universitetinin bioloji kimya üzrə tədris planına daxil olan praktik (laborator) məşğələləri özündə əks etdirən, irsi xəstəliklərin kütləvi və biokimyəvi üsullarla

təyini, xəstəliklər haqqında qısa məlumatlara aid dərslikdir. Kitabda qısa müddətdə az miqdarda bioloji materiallardan istifadə etməklə bir çox irsi xəstəliklərin (talassemiyaların, fermentopoliyalıların, kollagenopatiyaların və s) düzgün təyini üsulları verilmişdir.

Bu mövzuda dərslik olmadığı üçün tibbi- genetik ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr və müxtəlif səhiyyə ocaqlarında çalışan mütəxəssislərin köməyinə gələ bilər.

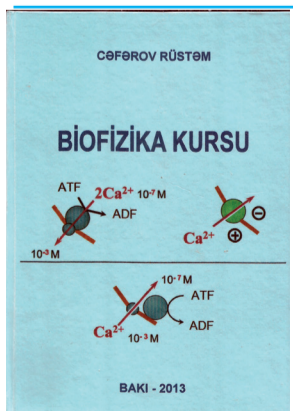
A.Ə.Eyyubova, G.R.Vahabova, A.N.Qarayev, N.A.Yusifova: "Qidalanma və həzm patobio kimyası" Redaktor: dosent K.Quliyev; Rəyçilər: dosent R.Mahmudov, dosent F.İslamzadə; (Dərs vəsaiti) Bakı - "Təbib", 2010.- 116 səh.

Müasir tibbi biliklərin bir hissəsi olan patobio kimyanın məqsəd və vəzifələri patoloji proseslərin inkişafının molekulyar mexanizmlərini aşkar etməkdən ibarət olub, xəstəliklərin diaqnozu, profilaktikası və müalicəsi sahəsində elmi tərəqqiyə malikdir.

Təqdim edilən bu vəsaitdə patobio kimya sahəsində əldə olunan həzm traktının müəyyən xəstəliklərin patoloji formaları barədə nəzəri biliklər öz əksini tapmışdır. Qidalanma, həzm və sorulma proseslərinin patologiyası, bağırsağın fermentativ funksiyasının pozğunluqları vəsaitdə geniş işıqlandırılmışdır. Həmçinin burada vitaminlərin, zülal, karbohidrat, lipidlərin mübadilə pozğunluqları, eləcə də qidalanma, həzm və sorulma proseslərinin neyroendokrin tənzimi də diqqətdən kənar qalmamışdır.

Dərs vəsaitində həzm traktının patologiyasının biokimyəvi və laborator diaqnostikanın müasir üsulları haqda ətraflı məlumat verilmişdir.

Kitab əsasən Tibb Universitetinin tələbələri və həkimlər üçün nəzərdə tutulmuşdur.

R.X.Cəfərov: "Biofizika kursu" Redaktor: N.Cəfərova; Rəyçilər: f-r.e.d. Ə.Hacıyev, t.e.n.F.İslamzadə; (Dərs vəsaiti) Bakı - "Təbib", 2013.- 200 səh.

Biofizikanın inkişafı biologiya ilə əlaqəli sahələrin, eləcə də nəzəri və praktik təbabətin nailiyyətləri üçün çox əhəmiyyətlidir. Bu fənnin öyrənilməsi biologiyanın daha dərinəndən dərk edilməsində, müasir həkimlərin elmi tefəkkürünün formalaşmasında mühüm rol oynayır.

Təqdim olunan kitab Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbələri üçün biofizika üzrə Azərbaycan dilində yazılmış ilk dərs vəsaitidir. Vəsaitə biofizikanın əsas bölmələrindən kvant biofizikası, hüceyrə biofizikası (o cümlədən membran biofizikası) və mürəkkəb sistemlərin biofizikası daxil edilmişdir.

Vəsaitəndən biofizika fənnilə maraqlanan hər bir şəxs faydalana bilər.

Hazırladı: M.ƏLƏKBƏRLİ

ƏMƏKDAŞLARIN İSTİRAHƏTİ DİQQƏT MƏRKƏZİNDƏDİR

Yay mövsümünün başlaması ilə insanların istirahəti də aktuallaşır. Haqlı olaraq yay fəslini həm də istirahət mövsümü adlandırırlar. Gərgin zehni işdən, xüsusi fiziki güc tələb edən əmək fəaliyyətindən sonra mənalı istirahətə ciddi ehtiyac yaranır. Orta və ali məktəblərdə tədris ilinin möhz bu mövsümdə başa çatması da istirahət məsələsinin aktuallığını xeyli artırır.

Xatırladaq ki, ölkəmizin ən nüfuzlu ali məktəblərindən biri olan Azərbaycan Tibb Universitetində də əməkdaşların istirahəti daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Hər il olduğu kimi bu il də istirahətin hansı səviyyədə təşkil edildiyini öyrənmək məqsədi ilə qəzetimizin əməkdaşı Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri, dosent Cəhangir Qasimovla görüşüb.

Universitet əməkdaşlarının və tələbələrin asudə vaxtlarının səmərəli təşkilinə kifayət qədər vəsait ayrıldığını vurğulayan komitə sədri hal-hazırda əsas diqqətin əməkdaşların istirahətinə yönəldiyini deyib: "Bilirsiniz ki, Nabran istirahət zonasında "Təbib" istirahət düşərgəsi fəaliyyət göstərir. Yay dövründə əməkdaşların istirahətindən söhbət gedəndə ilk yada düşən də bu istirahət düşərgəsi olur. İstirahət mərkəzində aprelin 1-dən aparılan təmir-tikinti işləri iyunun 30-da tamamlanıb. Belə ki, 10 otağın döşəməsi dəyişdirilib və bütün otaqların daxili görkəmi, fasadı təzələnilib. Ən böyük problemimiz çarpayıların çatışmamaması idi. Hörmətli rektorumuz akademik Əhliman Əmiraslanovun köməyi ilə istirahət düşərgəsi üçün 80 çarpayı ayrıldı. Bundan əlavə böyük ekranlı yeni televizor, 100 ədəd döşəkağı, 50 dəst yastıq, 3 ədəd soyuducu və kifayət qədər mətbəx avadanlıqları alınıb".

"Təbib" istirahət düşərgəsində istirahətin 3 mərhələli olduğunu söyləyən C.Qasimov 1-ci mərhələnin iyulun 11-dən başladığını, 3-cü mərhələnin isə avqustun 26-da sona çatacağını bildirdi: "Hər növbə 15 gündən ibarətdir. Bir növbədə 45 ailə, yeni 180 nəfər, ümumilikdə isə 135 ailə - 540 nəfər universitet əməkdaşı dincəlir və onlar gündə

3 dəfə keyfiyyətli yeməklə təmin olunurlar. İstirahətçilərin asudə vaxtlarının təşkili üçün düşərgədə idman avadanlıqları quraşdırılıb. Xüsusilə uşaqların əylənməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Gündə 2 dəfə dəniz gəzintisi təşkil edilir, idman yarışları keçirilir və qaliblər mükafatlandırılır. Onu da deyim ki, 15 günlük istirahət əməkdaşlarımıza çox ucuz başa gəlir. Bir nəfər hər gün üçün cəmi 2 manat 66 qəpik ödəyir. Qalan məbləğ isə Həmkarlar İttifaqının vəsaiti hesabına ödənilir".

C.Qasimov təkcə Nabrandan deyil, respublikamızın müalicə əhəmiyyətli digər istirahət mərkəzlərində dincəlmək üçün də əməkdaşlarımıza 42 yol vərəqəsinin verildiyini deyib. Bildirib ki, bu mövsümdə əməkdaşlarımız daha çox Nabrandakı "Xan çinar", Qaxdakı "Şəfa" istirahət mərkəzlərində, Naftalanda, "Bilgəh" kardioloji, "Abşeron" mədə-bağırsaq, "Qaranquş" uroloji və "Naftalan" sanatoriyalarında müalicə almağa və dincəlməyə üstünlük veriblər.

Əməkdaşımızla söhbətində akademik Əhliman Əmiraslanovun tapşırığı ilə tez-tez Nabrana ezam olunduqlarını, istirahətçilərin arzu və təkliflərini dinlədiklərini deyən C.Qasimov gələcəkdə professor-müəllim heyətinin, tibbi personalın istirahət şəraitinin daha da yaxşılaşdırılması üçün mühüm addımlar atılacağını vurğulayıb.

"Təbib"

Ağız və üz-çənə cərrahiyyəsi şöbəsinin hesabat konfransı oldu

◆ İyulun 3-də Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Tədris Cərrahiyyə Klinikasının ağız və üz-çənə cərrahiyyəsi şöbəsinin hesabat konfransı keçirildi.

Toplantını açıq elan edən baş həkim Asiman Həsənov iştirakçılara klinikada baş verən son yeniliklər haqqında məlumatı çatdırdı. Onun ətrafı çıxışından sonra klinikanın şöbə müdirləri həftəlik qısa hesabatları səsləndirdilər.

Konfransın elmi hissəsində üz-çənə cərrahiyyəsi üzrə mütəxəssis Məhəmməd Davudov "Baş-boyun nahiyəsi rekonstruktiv cərrahiyyəsinə müxtəlif növ dilimlərin istifadəsinə yanaşma" mövzusunda geniş müəhazirə ilə çıxış etdi.

Məhəmməd Davudov ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında üz-çənə, eləcə də baş-boyun nahiyəsinin müxtəlif patologiyalarının diaqnostikası və müalicəsinin aparıldığını bildirdi. Mütəxəssisin sözlərinə görə, Klinikada aparılan elmi və praktik fəaliyyətin əsasını onkoloji

xəstəliklər, o cümlədən xoşxassəli və bədxassəli törəmələr, iltihabi xəstəliklər təşkil edir.

"Son zamanlar bizim şöbədə plastik rekonstruktiv cərrahiyə ilə birgə briqada şəklində sərbəst ayaq damarlıqları (free flap) ilə əməliyyatlar icra edirik. Bu sahədə fəaliyyətimizi davam etdirir və daha da genişləndirməyi düşünürük".

Qeyd edək ki, Məhəmməd Davudov 2001-ci ildə ATU-nun Stomatologiya fakültəsini bitirib, 2001-2002-ci illərdə 1 saylı şəhər klinik xəstəxanasının üz-çənə cərrahiyyəsinə internatura keçib. 2002-ci ildən ATU-nun ağız və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrasında baş laborant işləyib, 2008-ci ildə tibb elmləri namizədi alimlik dərəcəsi üzrə müdafiə edib.

M.Davudov 2010-cu ildə Tehran Tibb Elmləri Universiteti onkoloji institutunda I il ərzində baş-

boyun cərrahiyyəsi şöbəsində followship proqramını keçib. 2011-ci ildən ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının ağız və üz-çənə cərrahiyyə şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışır.

Aliyev Cümşüd İsbə oğlu

Universitetin operativ cərrahlıq və topoqrafik anatomiya kafedrasına ağır itki üz vermişdir. Kafedranın dosenti, tibb elmləri namizədi Aliyev Cümşüd İsbə oğlu ömrünün 77-ci ilində dünyasını dəyişmişdir.

C.Aliyev 1938 - ci ildə Ermənistan SSR-nin Basarkeçər rayonunun Qaraiman kəndində anadan olmuşdur.

O, 1966-cı ildə Tacikistan Dövlət Tibb İnstitutunun müalicə işləri fakültəsini bitirib. 1965-1969-cu illərdə Tacikistanda həkim-travmatoloq kimi fəaliyyətə başlayıb.

C.Aliyev 1969-cu ildə Azərbaycana gələrək N.Nərimanov adına Azərbaycan Tibb İnstitutunun (indiki ATU) anatomiya kafedrasında baş laborant, assistent və baş müəllim vəzifəsində işləmişdir. 1980-ci ildən isə operativ cərrahlıq və topoqrafik anatomiya kafedrasına baş müəllim vəzifəsinə keçirilmişdir və 1994-cü ildən bu vaxta qədər kafedrada dosent vəzifəsində çalışmışdır. O, işlədiyi müddət ərzində özünü nümunəvi, nizam-intizamlı əməkdaş, layiqli insan, səriştəli pedaqoq kimi göstərmişdir. Cümşüd müəllim vətənpərvər və humanist insan olmaqla yanaşı, həm də bacarıqlı təşkilatçı və ictimaiyyətçidir.

Onun bu xüsusiyyətləri gənc kadrların təlim-tərbiyəsində və səriştəli mütəxəssis kimi yetişmələrində mühüm rol oynamışdır.

C.Aliyev 2000-ci ildən YAP-ın üzvü idi.

Mərhum C.Aliyevin indiyədək 32 elmi işi çap olunub ki, onlardan 28-i elmi məqalə, 4-ü isə operativ cərrahlıq və topoqrafik anatomiya aid dərslər vəsaitləridir.

Gözəl insan, bacarıqlı pedaqoq və dəyərli alim olan Cümşüd müəllimin əziz xatirəsi doğma kollektivin və onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaqdır!

Allah rəhmət eləsin, qəbri nurla dolsun!!

Operativ cərrahlıq və topoqrafik anatomiya kafedrasının əməkdaşları

ATU-da nadir və mürəkkəb şiş əməliyyatı keçirilib

◆ Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Tədris Cərrahiyyə Klinikasının Ağız-üz və çənə cərrahiyyəsi şöbəsinin müdiri tibb elmləri namizədi, Dr. Məhəmməd Davudov növbəti uğurlu əməliyyatına imza atıb. Əməliyyat nəticəsində xəstə karotid xemodektomalardan azad edilib.

Əməliyyat haqqında məlumat verən Məhəmməd Davudov qeyd edib ki, karotid hemodektomalar (paraqanqliomalar) - karotid cisminə yerləşən hemoreseptorlardan inkişaf edən şişlər olub, baş-boyun nahiyəsinin nadir rast gəlinən mürəkkəb patologiyalarından biridir. Bu tip şişlər haqqında məlumatın az olması əksər hallarda klinik diaqnozun düzgün qoyulmaması ilə nəticələnir. Hazırda karotid hemodektomaların müalicəsində əsasən cərrahiyyə əməliyyatından istifadə olunur.

Xəstə boynun sol tərəfində şişkinlik, baş ağrıları və baş gicəllənmə, udqunmanın və tənəffüsün çətinləşməsi şikayətləri ilə ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasına müraciət edib. 35 yaşlı xəstədə beş il əvvəl boynun sol tərəfində kiçik ölçülü pulsasiya edən törəmə olub. Aparılan 3 D rekonstruktiv KT müayinəsi göstərib ki, şiş həm daxili, həm də xarici yuxu arteriyasını əhatə edir.

"Xəstənin qaradaşında da beş il əvvəl eyni xəstəlik qeydə alınıb, lakin onda şişin ölçüsü daha böyük olub. O, xarici ölkə klinikasında əməliyyat olunub, lakin əməliyyatın üçüncü günündə qanaxma və beyin qan dövrəsinin kəskin çatışmazlığı səbəbindən dünyasını dəyişib. Bu da hemodektomaların irsi xəstəlik olmasına dair mülahizələri sübut edir. Belə hallara ümumiyyətlə dünya təcrübəsində az rast gəlinir. Bu ailə faciəsi xəstəmizi beş il gözleməyə vadar edib. Nəticədə şiş böyüyərək xəstənin həyatına təhlükə yaradıb. Biz klinikamızda xəstəni hərtərəfli müayinə etdik, 3D rekonstruktiv KT və kontrast KT müayinələri apardıq, nəticədə cərrahiyyə əməliyyatına qərar verdik. Əməliyyat uğurla icra olundu. Şiş toxuması tam şəkildə çıxarıldı. Xəstə üç gün müddətində stasionar müalicədən sonra fəsadsız evə yazıldı",- deyərək Məhəmməd Davudov bildirib.

TƏLƏBƏ-KÖNÜLLÜLƏRİN "BAKI 2015" İLK AVROPA OYUNLARI BARƏDƏ TƏƏSSÜRATLARI

Könüllülərin yüksək səviyyədə iştirakı xarici media orqanlarında da işıqlandırılıb

Bakıda keçirilən ilk Avropa Oyunları iyulun 28-də öz işinə tənənəli şəkildə yekun vurdu. İdmançılarımız oyun zamanı yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirərək yarışın ölkələr arasında Azərbaycanımızın adını 2-ci yere qaldıra bildilər. Bu, bizim üçün böyük uğur oldu.

Oyunda həmçinin 12 min 500 könüllü iştirak etdi. Onlardan 1000-ə yaxını Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbələri idi. Onların böyük əksəriyyəti könüllü kimi "İlk tibbi yardım" komandasında iştirak ediblər. Oyunlardan sonra universitetin rektoru, akademik Əhliman Əmiraslanov könüllülərlə görüşərək yüksək səviyyədə iştiraklarına görə onlara təşəkkürünü bildirib. Biz də könüllülərdən bir neçəsi ilə görüşərək təəsüratlarını bizimlə bölüşmələrini istədik.

qanlarında işıqlandırıldı. Biz könüllü iştirak edən əcnəbi tələbələr arasında da dostlar tapdıq. Onlarla etdiyimiz söhbətlər maraqlı oldu. Razılaşırdıq ki, onlar ölkələrinə geri dönəndən sonra da internet vasitəsi ilə əlaqə saxlayaçaq. Əcnəbi tələbələr ölkəmiz və bizim onlara qarşı göstərdiyimiz münasibətlə bağlı xoş təəsüratla ayrıldılar" –deyən K.Quliyev hələ də o günlərin xoş xatirələrinin təsiri altında olduğunu bildirdi.

"Yarışın bitməsinə təəssüfləndim..."

Pediatriya fakültəsinin V kurs tələbəsi Fəridə Məmmədli iştirakı zamanı öncə çox həyəcanlı olduğunu bildirdi. Maraqlı günlərin bir-birini əvəz etməsi həyəcanını tamamilə aradan qaldırdığını qeyd etdi: "İlk dəfə idi belə bir tədbirdə iştirak edirdim. Təcrübə baxımından da mənim üçün çox yaxşı oldu. Xeyli təcrübə topladım. 18 gündə 20-ə yaxın müraciət edənlərə tibbi yardım göstərilməsində iştirak etdim. Mənim üçün o qədər maraqlı oldu ki, oyunlar bitəndə təəssüfləndim də..."

I müalicə-profilaktika fakültəsinin II kurs tələbəsi Leylan Məmmədova da bu tədbirə yüksək əhval-ruhiyyə ilə qatılıb. Hesab edir ki, Heydər Əliyev adına arenada iştirakçılara yarışın sonunadək lazımı tibbi yardımın göstərilməsində iştirak edib: "Mən də özümə dostlar tapdım. Tibbi yardıma ehtiyacı olan hər kəsə yardım göstərdik. Bizdən olduqca razı qaldılar. Maraqlı günlərimiz oldu. Belə yarışların ölkəmizdə tez-tez keçirilməsinin arzusundayam" Gözəl arzudur. Elə biz də siz könüllülərin arzusuna qoşuluruq, Leylan xanım. İstəyirik ki, ölkəmizdə tez-tez bu cür beynəlxalq əhəmiyyətli idman yarışları keçirilsin və idmançılarımız güclərini bu oyunda sınaqları kimi yenidən sınaqlar.

QABİL

Tələbələrə I müalicə-profilaktika fakültəsinin IV kurs tələbəsi Gülçin Nəbiyeva bildirdi ki, oyunlar zamanı könüllü iştirak etmək ona xüsusi zövq verdi: "Əcnəbilərdən, oyunu izləməyə gələnlərdən, könüllülərdən kim müraciət etdisə, onlara ilk tibbi yardım göstərdik. Təlimlər zamanı öyrəndiklərimiz tibbi yardım zamanı köməyimizə çatdı. Fəaliyyətimdən komanda rəhbəri və müraciət edənlər razı qaldılar."

"Əcnəbi tələbələr arasında özümüzdə dostlar da tapdım"

Tələbələrə Kənan Quliyev də Avropa oyunlarında könüllü qismində iştirakını həyatının əlamətdar hadisəsi hesab edir: "Bacardığımız qədər xarici qonaqlara, oyunları izləməyə gələn yerli əhaliyə ilk tibbi yardım göstərdik. Hətta yüksək xidmətlərimizə görə əcnəbi jurnalistlər şəkillərimizi çəkdilər ki, təmsil olunduqları media qurumlarında işıqlandırılmaq. Yüksək səviyyədə iştirakımız Rumıniyanın, Fransanın mətbu or-

Saatlarla televizor önündə oturmaq ürək xəstəliyi riskini artırır

Alimlərin fikrincə, oturmaq həyat tərzi təkcə onurğa sütununa mənfi təsir göstərmir. Eyni zamanda, hər gün televizor qarşısında bir saat artıq oturmaq ürək-damar xəstəliklərinin yaranması riskini artırır. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu zaman idman zallarındakı məşqlər də bunun qarşısını ala bilmir.

ABŞ-ın Viskonsin Tibb Kollecinin alimləri 50 yaşadək 2031 insanı izlədikdən sonra bu qənaəətə gəliblər. Tədqiqata cəlb olunmuş könüllülər iki ay

ərzində gündə 12 saat iş yerində və evdə televizor qarşısında oturublar. Məlum olub ki, stulda və ya kreslodakı keçən hər saat insanın qan damarlarında çöküntülərinin səviyyəsini təqribən 14 faiz artırır. Təəssüf ki, məşq zallarındakı mütəmadi məşğələlər, qaçış və aerobika damarlarda çöküntülərinin səviyyələrinə ciddi təsir göstərə bilmir.

Tədqiqatın rəhbəri, professor Jaklin Kulnskinin fikrincə, buna görə ofislərdə işləyən yaşlı insanlar hər saatdan bir qısa

müddətli gəzintilərə üstünlük verməlidirlər. Belə insanlar hətta gündə bir-iki saat gəzinti ilə ürək-damar sistemlərinin vəziyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə müsbət təsir göstərə bilərlər.

II uşaq xəstəlikləri kafedrasının kollektivi iş yoldaşları Esmira Səfərəliyevanı təmtəraqla təqaüdə yola saldılar. Onlar bu münasibətlə uzun müddət bir yerdə işlədikləri Esmira xanım haqqında urək sözlərini söylədilər, hədiyyələr təqdim edərək ona mənalı istirahət arzuladılar.

Sertifikasiya imtahanlarından 5 mindən çox həkim uğurla keçib

Bu ilin birinci yarışında sertifikasiya imtahanlarında iştirak etmək üçün 6 min 304 nəfərə buraxılış vərəqəsi verilib.

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, onlardan 5 min 372 nəfəri imtahanlarda uğurla keçib. İmtahanlarda iştirak edənlərin 2 min 625 nəfəri 90 baldan çox, 2 min 43-ü 75-90 bal, 704-ü isə 60-75 bal toplayıb. İmtahanlar ümumilikdə 40 ixtisas üzrə keçirilib. Əsasən terapiya, pediatriya, mamalıq-ginekologiya və ümumi cərrahiyyə ixtisasları üstünlük təşkil edib.

İlin sonuna qədər keçiriləcək test imtahanlarında iştirak etmək üçün 4 minədək namizəd

qeydə alınıb.

Səhiyyə Nazirliyinin Sertifikasiya Komissiyası tərəfindən sertifikasiya imtahanları həftədə üç dəfə keçirilir. İmtahandan keçənlər müsahibə mərhələsinə buraxılırlar.

Tabeliyindən və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq səhiyyə müəssisələrində çalışılan, özəl tibb və ya eczaçılıq fəaliyyəti göstərən, ixtisasartırma kurslarını keçən ali və orta ixtisas təhsilli tibb mütəxəssisləri beş ildə bir dəfə sertifikasiyaya cəlb edirlər.

Sorğunun nəticələri: tibb işçilərinin çoxu işə xəstə vəziyyətdə gedir

Həkimlərin 95,3 faizi etiraf edib ki, xəstə vəziyyətdə işləyəndə öz pasiyentlərinə riskə mürüzə qoyurlar. Buna baxmayaraq, ötən il həkimlərin 83,1 faizi azı 1 dəfə işə xəstə vəziyyətdə gəlib.

530 tibb işçisi arasında aparılan sorğunun nəticələri belədir. Sorğuda iştirak edənlərin çoxu həmkarlarını pis vəziyyətdə qoymamaq üçün işə xəstə vəziyyətdə çıxmalı olub. Digərləri isə pasiyentlərinə görə narahat olublar və ya kollektivin qınağından çəkiniblər.

Mikrobioloq Çarlz Qerba vurğulayıb ki, hətta xəstəlik təzəcə hiss olunanda belə işə gəlmək

təhlükəlidir. Çünki soyuqdəymə əlamətləri hiss olunmağa başlayanda xəstəlik daha yoluxucu olur. Üstəlik, belə vəziyyətdə işləmək xəstəliyi daha da ağırlaşdırır. Buna görə də vaxtında müalicə olunmaq lazımdır. Bir neçə gün yorğan-döşəyə düşməkdənsə, əvəzgün götürmək daha məsləhətlidir.

Alimlər cəmi bir hospitalın işçiləri arasında sorğu aparıblar. Bəlkə də digər tibb müəssisələrində vəziyyət başqa cürdür. Amma tədqiqatçıların fikrincə, bu sahədə dəyişikliklər pasiyentləri xəstəliklərdən, tibb işçilərini isə peşə azarından xilas edəcək.

Etibarsız sayılır

Stomatologiya fakültəsinin IV kurs, 763^ü qrup tələbəsi Əliyev Vüqar Akif oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL

Müəlliflərlə redaksiyanın münvəyi üst-üstə düşməyə bilər. Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet "Təbib" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılır, səhifələndir, "Bəxtiyar-4" İKŞ-də çap olunur.

ÜNVANIMIZ:
Mərdanov qardaşları - 100
2-ci mərtəbə,
Tel.: 595-24-97
tabibqazeti@gmail.com

Lisensiya H - 022633
İndeks -0269
Sayı 4000
Sifariş: 252